

3. TEREBUSH C. Educația integrată a preșcolarilor, București: Trei, 2020, 272 p, ISBN: 978-606-40-0593-9

Articole din revistă cu factor de impact

4. BYBEE, R. W. What is STEM education? 27 Aug 2010. Vol 329, Issue 5995, p. 996. doi: 10.1126/science.1194998
5. MARGOT, K. C. & Kettler, T. Teachers' perception of STEM integration and education: A systematic literature review. International Journal of STEM Education, volume 6, Article number: 2 (2019),
6. PERIGNAT, E., & KATZ-BUONINCONTRO, J. STEAM in Practice and Research: An Integrative Literature Review. Thinking Skills and Creativity, 2019, 31-43, <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2018.10.002>
7. Report by the Warwick Commission on the Future of Cultural Value Warwick, 2015, p. 15.

Articol din revistă națională

8. LIXANDRU F.I. et al. Educația STEM – o necesitate în strânsă conexiune cu realitatea, Tribuna Învățământului, nr. 1442 (3322) din 28.05-3.06.2018.

IMPORTANȚA JOCULUI ÎN EDUCAȚIA ELEVULUI DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

THE IMPORTANCE OF THE GAMES IN THE PUPIL'S EDUCATION IN PRIMARY SCHOOL

*Svetlana Sîrbu, doctor în pedagogie,
Învățător grad didactic superior,
IPLT „Gheorghe Asachi”, mun. Chișinău*

*Svetlana Sîrbu, PhD,
High didactic degree teacher,
PTI „Gheorghe Asachi”, Chișinău
ORCID: 0000-0001-7436-1536*

CZU: 373.3.025

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p67-72

Abstract

One of the many current issues of primary education consists in finding some optimal methods of active thinking development. The didactic games provide a favorable framework for consolidating the skills of intellectual work and for active learning, the participation at them stimulating both the learning and creativity of pupils. An increasing number of psychologists and teachers assert that any person has creative potential. The game can be used in forming all creative factors at all educational objectives. With the aid of the game it would be discovered the field in which the child has the most prominent skills, which would be encouraged and fostered. The game provides means with which the teacher can help the small pupils to learn profound knowledge in easier and more pleasant ways. When skillfully handled, the games bring an important contribution in preparing the pupils for life.

Key-words: didactic games, competences, communication, learning and abilities.

Abordarea jocului didactic, reactualizarea lui din diverse perspective formative este o proiecție care propune să valorifice gândirea copiilor, cultura, afectivitatea și să dezvolte atitudinile în propria formare.

Educația are nevoie de afectivitate, deoarece caracterul infantil este plăsmuit prin joc încă din copilărie. Formarea prin joc invită la acțiune și e o condiție pozitivă de formare prin jocul didactic de a-l implica pe copil în propria lui viață. Prin participarea în joc devin deschise influențele pozitive ale învățătorului. Învățătura lui Benjamin Franklin „Spune-mi și voi uita, arată-mi și s-ar putea să țin minte, implică-mă și voi înțelege”, conturează ideea îmbinării muncii cu învățătura, iar învățătura – cu jocurile și exercițiile. Jocul este considerat un mijloc de educație și instruire.

Un aport considerabil la teoria educației l-a avut Jan Amos Komensky (Comenius). El a acordat o atenție deosebită jocului, pe care l-a expus ca un mijloc de educație și instruire, considerând că învățământul primar trebuie să decurgă de la sine, de parcă te-ai juca. Despre importanța acestui proces el menționează că, copiii care vor fi atrași către desen, atenția cărora va fi cucerită prin joc și glumă, vor obține noțiuni despre cele mai importante lucruri din lume” [7].

Pedagogia modernă nu atribuie jocului doar o semnificație funcțională ca în trecut (M. Quintilianus, J. Locke, J.H. Pestalozzi), ci și una de asimilare a realului la activitățile proprii ale copilului, ce este un motiv pentru care astăzi a devenit una din principalele metode active, eficiente, atractive în munca instructiv – educativă de zi cu zi cu preșcolarii și școlarii mici. În copilărie jocul pune în mișcare funcțiile fiziologice și cele psihice. În școală jocul este apreciat ca formă principală de activitate.

În viziunea lui A.N. Leontiev, jocul se naște din necesitatea cunoașterii și anume:

- necesitatea de mișcare și acțiune a copilului;
- necesitatea de asimilare a realului și apelare la sursele de informare;
- necesitatea de valorificare a propriei persoane.

Ca activitate principală, la baza căreia stă cunoașterea, pedagogul afirmă valoarea acestei forme în procesul structurării personalității copilului, o cale de autoeducație a propriului comportament dirijat de copil în raport cu obligațiile jocului și apariția posibilității de autoapreciere a propriilor îndemnări, comparativ cu ale altor copii.

În opinia lui D.B. Elconin, jocul este practica dezvoltării și în perioada copilăriei este acceptat pentru diversele sale funcții:

- Stimulează funcțiile intelectuale. În joc, copilul vede lucrurile așa cum le înțelege, le dorește și mereu inventează.
- Jocul modelează procesele afective. În timpul acestor activități copilul se învață să-și stăpânească emoțiile, să trăiască profund o atitudine și să reacționeze pozitiv sau negativ la o situație dată.
- Jocul dezvoltă procesul motivațional. Este un rol important în dezvoltarea intereselor de cunoaștere.
- Funcția de comunicare se cultivă prin intermediul jocului.

În enciclopedia pedagogică jocul este definit ca un mijloc de educație. Unii autori consideră că jocul e un mijloc de instruire, o formă distractivă de exersare a organelor senzoriale, dar există opinii conform cărora jocul didactic este o metodă de învățare și dezvoltare intelectuală a copiilor. Conținutul jocului, susține L. Granaci, trebuie să coincidă cu problemele principale de învățământ [5]. Această activitate specifică copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică este o pregătire pentru trecerea de la activitatea de joc la cea de

învățare. Este modul în care se îmbină jocul cu învățătura asigurând motivarea și obținerea unor rezultate. În acest caz, consideră I. Cerghit, copilul învață sau muncește, fiind stimulat de satisfacțiile pe care le asigură jocul, în final înregistrând anumite rezultate concrete [1].

Rolul și importanța jocului constă în faptul că ajută procesul de asimilare, fixare și consolidare a cunoștințelor și influențează la dezvoltarea personalității elevului. În concepția lui Ed. Claparede, principala trebuință a copilului este jocul. Este puntea ce poate uni școala cu viața, activitate ce-i permite copilului să treacă pe nesimțite la munca serioasă [2].

Cunoașterea prin experiența directă pe care o asigură jocul presupune implicarea capacităților perceptivă, de comunicare. Copiii au posibilitatea de a pune în practică soluții pentru ca jocul să continue. Situațiile de problemă apărute, confruntarea cu cei din jur și cu sine îmbogățesc trăirile afective. Prin intermediul diverselor jocuri, copilul acumulează informații utile pentru a se integra în lumea reală. Majoritatea tipurilor de joc presupun adoptarea acțiunilor proprii la acelea ale unui partener de joc și asumarea responsabilității comportamentului propriu.

În timpul vârstei preșcolare și școlare mici atât adultul, cât și învățătorul au un rol important în înlăturarea tendințelor negative și încurajarea respectului față de sine, de cei din jur și mediu. Prin joc se poate furniza copilului mecanisme de gândire, de învățare, de invenție și toate procesele ce presupun funcționarea inteligenței care sunt de o importanță majoră în copilărie și mai târziu. Jocul și predispoziția copilului pentru joc sunt expresia dezvoltării sale psihice normale. De ce se joacă copilul? De ce este important să te joci? Înseamnă a ne întreba de ce este copil. El se dezvoltă prin joc. Un bun învățător se poate servi de jocuri pentru a transmite valorile și abilitatea.

Jocul este esența copilăriei și înseamnă:

1. Distracție și plăcere. Este primul scop al jocului. Pe chipul copiilor se citește bucuria atunci când se joacă, chiar dacă e un joc blând sau agresiv.
2. Comunicare și exprimare. Prin joc, copiii își exprimă sentimentele, descriu experiențe trăite, își mărturisesc dorințele. Devenind partenerul de joc îi capeți încrederea, devii prietenul lui. Îl cunoști mai bine.
3. Mișcare. Obligă copilul la activitate fizică ce este o condiție de bază pentru o dezvoltare armonioasă. Se dezvoltă coordonarea mișcărilor.
4. Socializare. Intră în relație cu alți copii și astfel schimbă cuvinte, idei și impresii, devine sociabil, învață să stabilească noi relații cu cei din jur, este comunicativ.
5. Cunoaștere – învățare. Este un mod ideal de a educa și a-l implica pe copil în cunoaștere.
6. Disciplinare. Jocul are reguli ce trebuie urmate. Copilul le respectă și astfel e o manieră bună de a-l disciplina.
7. Dezvoltare. În procesul jocului copilul își dezvoltă imaginația, gândirea, logica, simțul observației, vorbirea, memoria, creativitatea și motricitatea.

Modul serios cu care copiii se joacă poate servi atât pentru părinți, cât și pentru învățători material formativ și marcaj al dezvoltării lor, caz în care:

- incită copilului interesul și curiozitatea;
- solicită imaginația, gândirea, inițiativa;
- îi lipsește de plictiseală, fiind un timp de odihnă;
- se consumă energia prin mișcare;

- este activitate pe care o face cu mare plăcere, prin care se cunoaște mai bine pe sine.

Toți copiii se joacă și au nevoie de joc. De aceea este important să se știe care jocuri sunt mai adecvate. Jucătorul bun profită de momentele jocului pentru a se distra, astfel:

- 1) Se aruncă în joc.
- 2) Cunoaște regulile și le respectă.
- 3) E disciplinat.
- 4) Folosește imaginația.

Prin joc se afirmă eul și personalitatea copilului, deoarece el nu are altă posibilitate de afirmare decât cea a jocului, apoi prin activitățile școlare. Devin cu nivel mic de dezvoltare acei copii, care nu au avut posibilitatea de a se juca cu alți copii. Impresii vădite oferă jocul copiilor și contribuie la acumularea cunoștințelor despre lume, dezvoltă creativitatea, capacitatea de a lua anumite decizii, responsabilitate față de cerințele jocului.

Elementele de joc incluse în activitățile didactice, le dau un caracter mai viu, aduc varietate, buna dispoziție și previn apariția oboselii. În timpul jocului copilul ia învățări necesare pentru dezvoltarea sa socială, cognitivă și psihomotorie. Gradul de complicitate a jocului exprimă nivelul de dezvoltare al copilului. Școlaritatea mică este perioada în care se acumulează cunoștințe și se formează capacități psihice de bază importante pentru toată viața. Iată de ce preocuparea centrală a familiei și școlii e de a-l dezvolta pe copil prin toate posibilitățile

Acest mijloc important de educație pune în valoare capacitățile creatoare a școlarului este utilizat pentru cunoaștere pe o cale mai accesibilă. Elevii sunt participanți la propria formare. Antrenați prin activități de joc, sunt capabili să depună efort pentru a îndeplini sarcini. În același timp, jocul didactic contribuie la dezvoltarea gândirii, atenției, spiritului de observație și a memoriei.

În perioada școlară mică jocul didactic este îmbinat cu munca și învățarea. Prezintă o asociere armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate între sarcina didactică și acțiunea de joc.

Jocurile didactice au reguli ce trebuie urmate de copii. Ele are structură. Elementele componente ale jocurilor sunt:

- Scopul jocului – reprezintă o finalitate spre care tinde jocul. Se formulează în baza obiectivelor de referință propuse.
- Conținutul jocului – include totalitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care copiii operează în joc.
- Sarcina didactică indică ce trebuie să realizeze copiii pe parcursul jocului. Să fie în acord cu nivelul de dezvoltare al copilului, accesibil și distractiv.
- Regulile jocului – concretizează sarcina jocului. Ele sunt obligatorii pentru toți participanții. Trebuie să fie simple, ușor de reținut și accesibile. Indică modul de participare a copiilor în joc și de apreciere.
- Elementele de joc sunt căile, mijloacele utilizate pentru a desfășura activitatea.

Succesul jocului didactic depinde și de materialele didactice utilizate. Ele trebuie să fie adecvate și variate. Eficiența jocului depinde în mare măsură de cadrul didactic. Participarea copiilor la joc este justificarea desfășurării jocului didactic.

La clasa I jocul reprezintă o modalitate de asigurare a continuității între grădiniță și școală, de ușurare a procesului adaptării copiilor la specificul activității școlare, de învățare. Introducerea jocului în structura lecțiilor, constituie un mijloc de înlăturare a oboselii, cunoscând capacitatea de efort a micilor școlari. Jocul trebuie să aibă un scop, o sarcină, un conținut, suport didactic și reguli. Scopul lui poate fi de natură formativă, mixtă sau cognitivă. Sarcina didactică expune acțiuni concrete pe care jucătorii trebuie să le realizeze. Conținutul jocului se precizează în funcție de sarcina didactică și particularitățile de vârstă ale elevilor. În concordanță cu tema jocului pregătită din timp de învățător trebuie să fie materialul didactic.

Etapele jocului pot fi:

- anunțarea temei;
- prezentarea materialului;
- explicarea sarcinilor;
- rezolvarea jocului;
- încheierea jocului prin formulare de concluzii și aprecieri a soluțiilor găsite de elevi.

Jocul are avantajul de a dispune de mari ocazii, care să influențeze pozitiv calitățile gândirii elevilor. Prin varietatea jocurilor propuse elevilor se poate dezvolta originalitatea gândirii copiilor, modul personal de a găsi soluții pentru diverse situații – problemă, independență în gândire, complexitatea de a vedea ce e o înaltă capacitate de generalizare. Succesul jocului cere atât din partea elevilor, cât și a învățătorului imaginație, intuiție și nu se poate realiza fără vocație, fără dăruire de sine.

Jocul didactic se încheie cu un anumit rezultat. Copilul își formează abilități de a găsi răspunsul potrivit. „Jocul contribuie intens la educarea generală a copilului, spune P. Golu, la angajarea lui într-o comunitate multilaterală. Amplifică reflectarea relațiilor sociale în conștiința și personalitatea copilului, complică fondul de conduită potențială” [3, p. 24].

Prin joc, copilul însușește cunoștințe despre diverse profesii și activități. Stimulează creșterea capacității lui de a trăi din plin fiecare moment. Această acțiune specifică deschide copiilor perspective importante de învățare prin mobilizarea eforturilor proprii în căutarea și descoperirea unor rezolvări de situații. Astfel îi solicită să caute și să descopere legături noi între obiecte, însușirile acestora, între acțiuni și idei. Este un tip specific de activitate prin care învățătorul consolidează, precizează și chiar verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera lor de cunoștințe, pune în valoare și antrenează capacitățile creative ale acestora. Atunci când este utilizat în procesul de învățământ, el dobândește funcții psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevului în cadrul lecțiilor, sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecției.

Elementele de joc: ghicirea, întrecerea, surpriza și mișcarea creează stări emoționale care întrețin interesul și dau un colorit viu activității. Jocului didactic este necesar în cadrul procesului de învățare. Învățătorul va ajuta copilul să se formeze ca personalitate și anume:

- gândirea elevilor este mereu solicitată;
- creativitatea și independența se formează;
- crește inițiativa elevilor, devenind mai curajoși;
- este mai mare randamentul orei, predând și evaluând cunoștințele în modalități plăcute, active și temeinice;
- prin varietatea lor se dezvoltă spiritul de observație, de judecată și de analiză.

Vârsta copiilor e vârsta jocului. Literatura de specialitate oferă o mulțime de jocuri didactice care se pot utiliza în cadrul lecțiilor, iar măiestria învățătorului va duce la rezultate frumoase. Jocurile didactice cu reguli, de mișcare, intelectuale implică rezolvări de probleme distractive, cognitive sau sportive. Scopul lor se realizează doar atunci când sunt bine dirijate. Prin funcții cognitive stimulează capacitățile mentale implicate în învățare.

În îmbinarea specifică a activității de învățare cu jocul copilul dobândește mai ușor unele noțiuni. De aceea, elementele de joc sunt incluse atunci când este posibil și necesar în însăși structura lecțiilor, în deosebi la clasa I. Jocul rămâne pentru micul școlar, un mijloc de antrenare a capacităților intelectuale și de dezvoltare armonioasă a personalității sale, o activitate complementară celei de învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. CERGHIT, I. *Metode de învățământ*. București: E.D.P., 1997, 272 p. ISBN 973-30-5393-7.
2. CLAPAREDE, É. *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*. (trad.) București: E.D.P., 1975. 272p.
3. CREȚU, E. *Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar*. București: Editura Aramis, 1999, 192 p. ISBN 973-9285-77-5.
4. GOLU, P., ZLATE M., VERZA E. *Psihologia copilului. Manual pentru clasa a XI-a Școli normale*. București: E.D.P., 1998, 221 p. ISBN 973-30-3771-0.
5. GRANACI, L. *Educația prin joc. Teorie și practică*. Chișinău: Epigraf, 2010, 191 p. ISBN 978-997-510-934-5.
6. ELKONIN, D.B. *Psihologia jocului*. București: E.D.P., 1971, 335 p.
7. KOMENSKY, (Comenius), I.A., *Didactica Magna*. Tehnored. Lizi Erbăresm., București: E.D.P., 1970, 199 p.

AUTOCUNOAȘTEREA ȘI IDENTITATEA PERSONALĂ LA ȘCOLARII MICI

SELF-KNOWLEDGE AND PERSONAL IDENTITY IN YOUNG LEARNERS

*Laura-Monica Morărașu, drd.
Universitatea de Stat din Tiraspol
profesor pentru învățământ primar,
Școala Gimnazială „Miron Costin”, Bacău, România*

*Laura-Monica Morărașu, PhD student,
Tiraspol State University,
primary school teacher,
"Miron Costin" Lower Secondary School, Bacău, Romania
ORCID: 0000-0002-1247-6538*

CZU: 373.3.015.3

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p72-77

Abstract

This article presents the relevance of self-knowledge in the formation of the personal identity of young school-age students. Efficient functioning in the social and school environment is facilitated by students' ability to self-knowledge. The difficulties of childhood and adolescence raise the issue of the need for students to acquire strategies for self-knowledge and personal development. One of the most important methods of self-